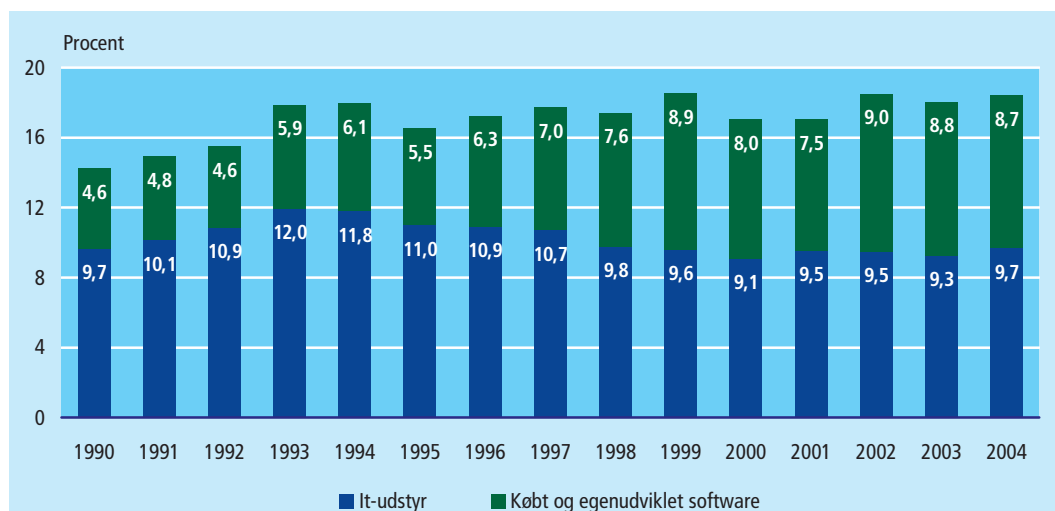

8. It, produktivitet og udvikling

Figur 8.1

Investeringer i it-udstyr og software som andel af de samlede faste bruttoinvesteringer. 1990-2004

Kilde: Danmarks Statistik, Nationalregnskabet.

Andelen af investeringer i it-udstyr højest i 1993

Andelen af investeringer i it-udstyr toppede i 1993 med 12,0 pct. Andelen er faldet fra midten af 1990'erne frem til 2000, men har i årene herefter stabiliseret sig omkring 9,5 pct. I 2004 lå andelen på 9,7 pct., hvilket er det højeste siden 1998.

Andelen af investeringer i købt og egenudviklet software stigende

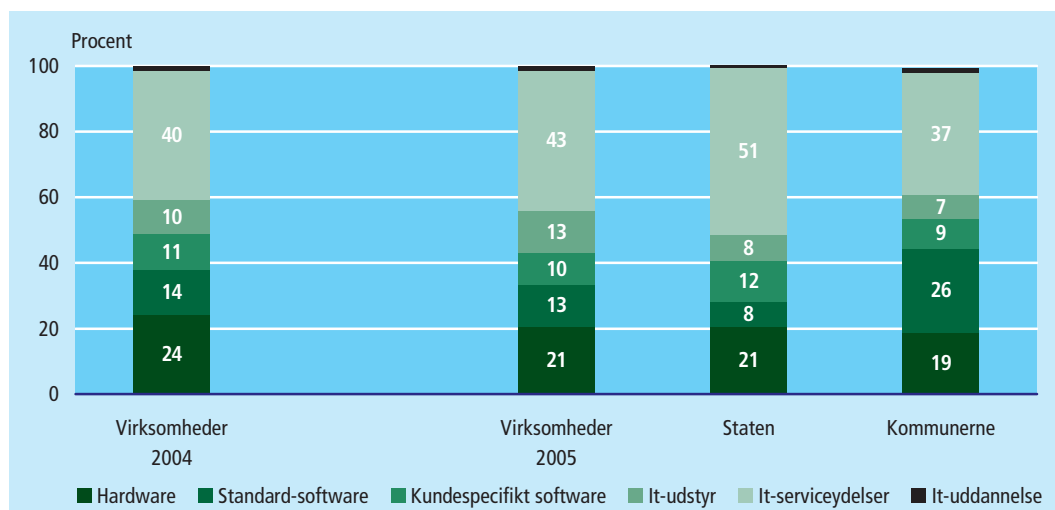
Investeringerne i købt og egenudviklet software er vokset fra 4,6 pct. i 1990 til 8,7 pct. i 2004. Investeringerne i købt og egenudviklet software er lavere end investeringerne i it-udstyr i alle årene. Investeringsandelen for de to grupper lå tættest på hinanden i 2002 og 2003.

Om it-investeringer i Nationalregnskabet

It-investeringer i Nationalregnskabet er udregnet med baggrund i flere kilder i Danmarks Statistik, herunder Regnskabsstatistikken (investeringer i it-udstyr), produktstatistik for it-erhvervene (køb af software og store databaser) samt lønstatistikken (til estimering af egenudviklet software).

Da opgørelsen er baseret på flere forskellige kilder, er data forbundet med ekstra statistisk usikkerhed. I 2004 blev der for første gang gennemført en undersøgelse af it-udgifter, hvor virksomheder og offentlige institutioner spørges direkte. Bidraget fra denne undersøgelse vil fremover være med til at kvalitetsforbedre Nationalregnskabets beregninger ved at give et mere præcist billede af samfundets it-investeringer. Resultater fra undersøgelsen af it-udgifterne er præsenteret til sidst i kapitlet.

Figur 8.2 Fordelingen af it-udgifter. 2005

Kilde: Danmarks Statistik, It-udgifter, 2004/2005.

Største andel af it-budgettet bruges på it-serviceydelser, software og hardware.

I 2005 var andelen af it-udgifter til hardware ens i både virksomheder og staten og udgjorde 21 pct. Hos virksomhederne er det et fald i forhold til 2004, hvor udgifterne til hardware lå på 24 pct. Kommunerne har brugt lidt færre midler, nemlig 19 pct. til hardware i 2005. Derimod udgjorde kommunernes udgifter til standard-software (26 pct.) en væsentligt større andel end virksomhedernes (13 pct.) eller statens (8 pct.).

Serviceydelser udgør halvdelen af de statslige it-udgifter

Udgifterne til kundespecifikt software var mere jævnt fordelt mellem virksomhederne, staten og kommunerne, med hhv. 10 pct., 12 pct. og 9 pct. Udgiften til it-udstyr var på 7 pct. i kommunerne, 8 pct. i staten og 13 pct. i virksomhederne i løbet af 2005. It-serviceydelser udgjorde 51 pct. af it-budgettet i staten, 43 pct. i virksomhederne og 37 pct. i kommunerne. Udgiften til it-uddannelse var ens hos virksomhederne, staten og kommunerne og udgjorde 1 pct.

Hvad forstås ved it-udgifter og it-investeringer

It-udgifter og it-investeringer i virksomhedsundersøgelser:

Ved it-udgifter forstås anskaffelse af hardware, standard- og kundespecifikt software, øvrigt it-udstyr (dvs. telekommunikationsudstyr, audiovisuelt udstyr og andet it-udstyr) samt køb af it-serviceydelser og ekstern it-uddannelse. Ved it-investeringer forstås den andel af it-udgifter, der aktiveres i regnskaberne, dvs. forventes at ville bibringe en fremtidig nytteværdi.

Figur 8.3 Virksomhedernes effekt af it-projekter

Anm.: Virksomhederne blev spurgt: "I hvilken grad har de sidste to års it-projekter medført ændringer i forhold til den tidligere opgaveløsning". Hvis virksomheden ikke havde haft it-projekter anførtes "Ved ikke/ikke relevant". Figuren omfatter virksomheder, som har oplevet effekten i høj eller nogen grad.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it.

Omlægninger af arbejdsgange mest udbredt

Virksomheder med mindst 10 ansatte har vurderet virkningen af fire effekter af de seneste 2 års it-projekter. Omlægninger og forenklinger af arbejdsgange er den hyppigst oplevede effekt blandt virksomhederne. 57 pct. har i 2006 mærket en sådan effekt i høj eller nogen grad.

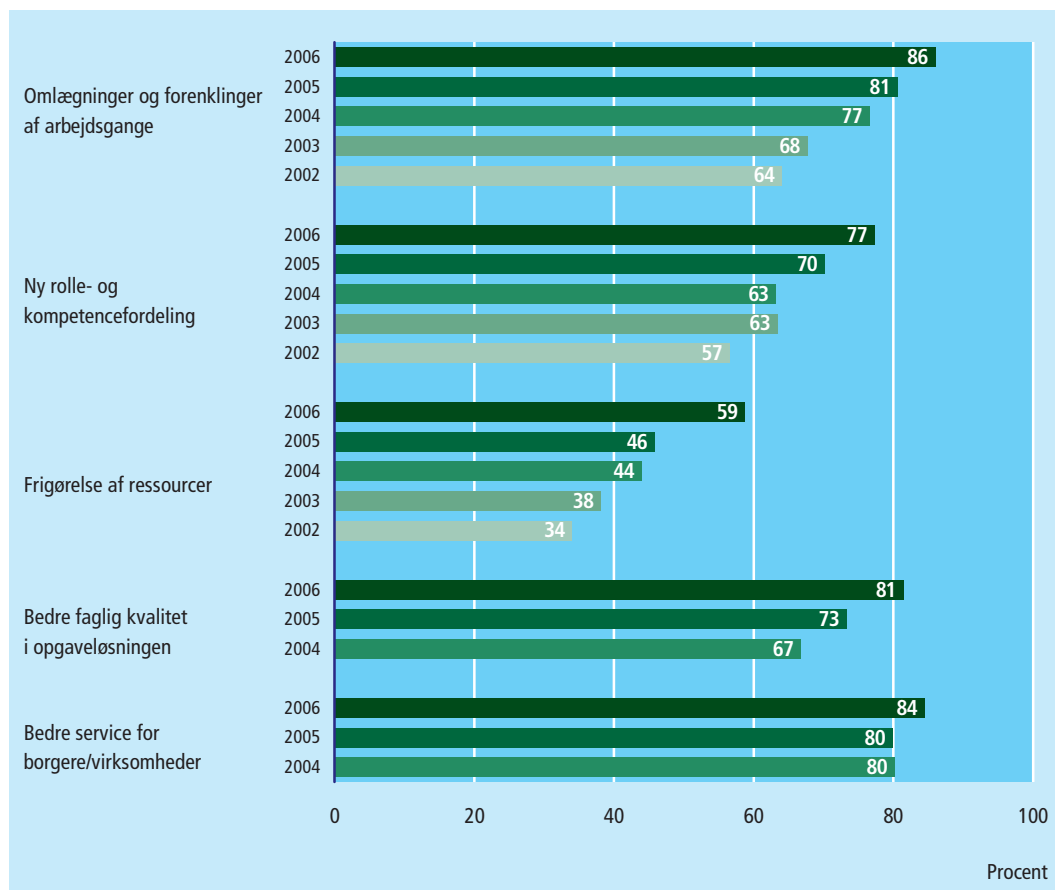
Næsten hver anden har mærket frigørelse af ressourcer

44 pct. af virksomhederne har oplevet frigørelse af ressourcer som følge af it-projekter i 2006. Herefter følger udvikling af nye produkter/ydelser: I 2006 har 29 pct. oplevet dette i høj eller nogen grad. Endelig oplevede den samme andel af virksomhederne i 2006 en større indtjening i forbindelse med de seneste 2 års it-projekter.

Flere oplever effekt fra it-projekter

Der er på alle områder flere virksomheder, der har oplevet en effekt af it-projekter i 2006 sammenlignet med 2004. Stigningen har dog overvejende fundet sted fra 2004 til 2005.

Figur 8.4 Myndighedernes effekt af digitaliseringsprojekter

Anm.: Myndighederne blev spurgt: "I hvilken grad har de sidste 2 års digitaliseringsprojekter medført ændringer i forhold til den tidligere opgaveløsning". Spørgsmålet er besvaret i forhold til de områder, der var omfattet af digitaliseringen. Figuren omfatter myndigheder, som har oplevet effekten i høj eller nogen grad.

Kilde: Danmarks Statistik, Den offentlige sektors brug af it.

Digitalisering påvirker hyppigt organiseringen

Den offentlige sektors myndigheder har vurderet omfanget af fem effekter af de seneste to års digitaliseringsprojekter. 86 pct. af myndighederne havde i 2006 omlagt og forenklet arbejdsgange i høj eller nogen grad og 77 pct. har ændret rolle- og kompetencefordeling.

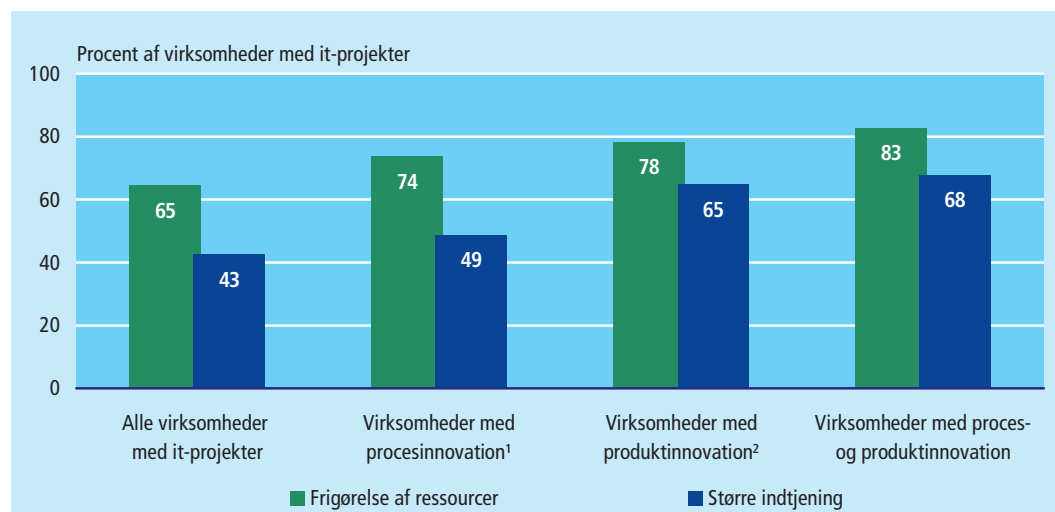
Frigørelse af ressourcer hos næsten hver anden

59 pct. af myndighederne har oplevet frigørelse af ressourcer. En mere hyppig oplevet effekt er bedre faglig kvalitet i opgaveløsningen, som var til stede hos 81 pct. af myndighederne. Endelig mener 84 pct., at digitaliseringen har medført en bedre service for borgere eller virksomheder.

Vedvarende stigninger i effekterne

Flere af effekterne er blevet mere udbredte gennem de seneste år. Det vedrører ikke mindst frigørelse af ressourcer, som er steget fra 34 pct. i 2002 til 59 pct. i 2006. Mærkbare stigninger ses også på omlægninger af arbejdsgange samt ændret rolle- og kompetencefordeling. Bedre service for borgere/virksomheder, som er målt fra 2004-2006, er forholdsvis uforandret.

Figur 8.5 Sammenhæng mellem indtjening og innovation i virksomhederne. 2006

Anm.: Figuren omfatter alene virksomheder, der har it-projekter, dvs. har rapporteret i hvilken grad, de har haft effekt af de seneste to års it-projekter (i høj, nogen eller ringe grad/slet ikke).

¹ Omlægninger og forenklinger af arbejdsgange. ² Udvikling af nye produkter/ydelser.

Kilde: Danmarks Statistik, Danske virksomheders brug af it, 2006.

Frigørelse af ressourcer og indtjening

Blandt virksomheder med it-projekter har 65 pct. oplevet frigørelse af ressourcer og 43 pct. har haft større indtjening i forbindelse med it-projekterne.

Oftere effekt hos virksomheder med proces- eller produktinnovation

Større indtjening ses imidlertid hyppigere hos virksomheder, der samtidig har haft procesinnovation som effekt af it-projekter. Blandt disse har 74 pct. oplevet frigørelse af ressourcer og 49 pct. har haft en større indtjening. Hos virksomheder, der har haft produktinnovation, har endnu flere - 78 pct. - oplevet frigørelse af ressourcer og 65 pct. har haft en større indtjening.

Størst effekt med samtidig proces- og produktinnovation

Større indtjening og frigørelse af ressourcer som følge af it-projekter forekommer dog oftest hos de virksomheder, der både har produkt- og procesinnovation. Hhv. 83 pct. og 68 pct. af disse virksomheder har oplevet, at it-projekterne har medført frigørelse af ressourcer og større indtjening.